

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 646/2024
30.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. Кривичног законика у вези са кривичним делом угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милована Вукашиновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 116/23 од 20.10.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 246/23 од 22.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2024. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милована Вукашиновића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сомбору К 116/23 од 20.10.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 246/23 од 22.01.2024. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и предмет враћа Основном суду у Сомбору на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 116/23 од 20.10.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. Кривичног законика у вези са кривичним делом угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

На основу одредбе члана 86. Кривичног законика и члана 297. став 5. у вези става 3. Кривичног законика, окривљеном је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије, у трајању од 4 (четири) месеца.

Истом пресудом одлучено је да се окривљени ослобађа обавезе плаћања судског паушала и трошкова вештачења, док имовинскоправних захтева није било.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 246/23 од 22.01.2024. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, преиначена је првостепена пресуда, само у делу одлуке о мери безбедности, па је окривљеном на основу одредбе члана 86. Кривичног законика и члана 297. став 5. у вези става 3. Кривичног законика, изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије, у трајању од 3 (три) месеца, рачунајући од дана правноснажности пресуде, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног одбјена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Милован Вукашиновић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду, али другом судији појединцу, као и да извршење правноснажних пресуда одложи, те обавести браниоца о седници већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се исте заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Као незаконит доказ одбрана означава исказ сведока полицијског службеника ББ, који у свом исказу на главном претресу износи садржај писмене изјаве сведока ВВ, која је према наводима браниоца изузета из списка, али је њен садржај заправо приказан као сведочење наведеног полицијског службеника. Имајући у виду изнето, а посебно чињеницу да се сведок – полицијски службеник у свом исказу искључиво позива на оно што му је критичном приликом на лицу места рекао очевидац ВВ, те да се сведочење полицијског службеника не може заснивати на садржају обавештења добијеног у разговору са очевицем предметне саобраћајне незгоде, то исказ сведока полицијског службеника ББ, представља незаконит доказ.

Одредбом члана 16. став 1. ЗКП прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим законом, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа.

Према подацима у списима предмета полицијски службеник ББ, који је поступао везано за предметну саобраћајну незгodu, током поступка је испитиван као сведок, наводећи да се информисао од присутних лица приликом саобраћајне незгоде, поред осталих и од сведока ВВ, који је о својим сазнањима својеручно саставио изјаву, а што је констатовано на записнику о увиђају, у који је суд на главном претресу извршио увид кроз криминалистичко техничку документацију, а чији прилог је и наведена изјава, при чему је у свом исказу, полицијски службеник ББ навео оно што је посредно сазнао од сведока ВВ.

Наиме, по оцени Врховног суда, полицијски службеник ББ, осим својих запажања на лицу места, у свом исказу директно указује на садржај изјаве коју је сачинио сведок очевидац ВВ, која при томе није изузета из списка, како то погрешно наводи бранилац и у свом исказу и приликом суочења са наведеним сведоком, детаљно износи обавештења која је добио у разговору са њим, као грађанином, када је затечен на месту где се критични догађај десио.

Одредбом члана 288. ЗКП предвиђена је могућност прикупљана обавештења од грађана од стране полиције, али је одредбом члана 237. став 3. у вези става 1. и 2. ЗКП предвиђено да се сва обавештења која су, у смислу члана 288. ЗКП, јавном тужиоцу и полицији дали грађани, морају издвојити из списка предмета, јер се на њима не може заснивати судска одлука.

Сходно свему наведеном, Врховни суд налази, да је исказ сведока – полицијског службеника ББ, дат супротно одредби члана 288. став 2. ЗКП и самим тим, по својој садржини, представља незаконити доказ, па је доношењем одлуке засноване на исказу наведеног полицијског службеника, повређена одредба члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на шта се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује.

Стога је Врховни суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милована Вукашиновића, побијане пресуде укинуо и предмет вратио Основном суду у Сомбору, као првостепеном на поновно суђење, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, те се сходно овој одлуци није упуштао у разматрање осталих истакнутих повреда у захтеву браниоца окривљеног.

У поновном поступку, суд ће отклонити повреду на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, имајући у виду да је правноснажна пресуда, у претежном делу заснована на наведеном исказу сведока – полицијског службеника, као незаконитом доказу.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић